

Raadsvoorstel

Waalre, 20 september 2022

Vergaderdatum	: 8 november 2022
Voorstelnummer	: 2022-86
Zaaknummer	: 383283
Portefeuillehouder :	: P. van de Loo
Naam opsteller	: S. van Avendonk / H. Wiegerinck / Y. Derksema
Naam voorstel	: Voorstel tot vaststellen van de Programmabegroting 2023
Grondslag raadsbesluit	: Artikel 191 Gemeentewet en artikel 7 van het besluit begroting en verantwoording gemeenten

Voorgesteld besluit:

---

1. Vast te stellen de Programmabegroting 2023;
2. Vast te stellen het onder 1 voortvloeiende stijgingspercentage van de OZB-tarieven in 2023 van 10%, naast de gebruikelijke indexering.

Onderwerp

Programmabegroting 2023-2026

Voorstel

1. Vast te stellen de Programmabegroting 2023;
2. Vast te stellen het onder 1 voortvloeiende stijgingspercentage van de OZB-tarieven in 2023 van 10%, naast de gebruikelijke indexering.

Inleiding

Voor u ligt de Programmabegroting 2023 – 2026. Dit is de 1^e Programmabegroting van deze raadsperiode. De basis voor deze begroting is uw Raadsprogramma en de kaderbrief 2023. Het college heeft van u de opdracht gekregen uw Raadsprogramma uit te voeren in 2023 en volgende jaren.

Beoogd resultaat

Met de vaststelling van de Programmabegroting 2023 verkrijgt het College mandaat van uw Raad om binnen de gestelde kaders doelen en/of effecten te bereiken voor het begrotingsjaar 2023. Vaststelling van de Programmabegroting 2023 is voorbehouden aan uw Raad. Hiermee wordt voldaan aan de Gemeentewet.

Argumenten

1. *De Programmabegroting 2023 dient wettelijk vastgesteld te worden.*

1.1 De Programmabegroting 2023 – 2026 is meerjarig sluitend:

	Voor resultaat bestemming	Resutaat bestemming	Na resultaat bestemming
2023	€ 313.000 (nadeel)	€ 341.000 (voordeel)	€ 28.000 (voordeel)
2024	€ 862.000 (voordeel)	€ 556.000 (nadeel)	€ 306.000 (voordeel)
2025	€ 1.977.000 (voordeel)	€ 1.250.000 (nadeel)	€ 727.000 (voordeel)
2026	€ 143.000 (voordeel)	€ 161.000 (voordeel)	€ 304.000 (voordeel)

2. *Een stijging van de lastendruk is nodig voor de inwoners van Waalre.*

2.1 Met het oog op het kunnen financieren van de benodigde investeringen vanuit de Kaderbrief 2023 en het Raadsprogramma stellen wij voor de OZB te verhogen met 10% voor het jaar 2023 naast de jaarlijkse indexering van 2,5%. Het definitieve OZB-tarief voor 2023 wordt in een afzonderlijk raadsvoorstel in december 2022 ter definitieve besluitvorming aan u voorgelegd. Deze stijging van 10% in 2023 betekent voor een gemiddelde woning een stijging van ca. € 5 per maand.

Kanttekeningen

1.1 De Septembercirculaire van het Rijk komt te laat om nog in deze begroting te verwerken. Begin oktober sturen wij u alsnog een raadsinformatiebrief met de uitkomsten van de Septembercirculaire, zodat u daarmee rekening kunt houden tijdens de behandeling van deze begroting. Ook zullen we de mutaties uit deze Septembercirculaire ten opzichte van de

Meicirculaire verwerken in de eerste begrotingswijziging 2023, welke we u nog voor de begrotingsbehandeling aanvullend zullen aanbieden. Het bijgevoegde raadsbesluit Programmabegroting 2023 – 2026 zal hierop nog aangepast worden.

- 1.2 De bijgevoegde programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024 – 2026 is meerjarig sluitend rekening houdend met een toenemende OZB opbrengst van 10% (naast de gebruikelijke indexering van 2,5% per jaar) voor 2023, 2024, 2025 en 2026. In december 2022 stelt u alleen het tarief voor 2023 vast. De geraamde OZB verhogingen voor de jaren 2024 tot en met 2026 worden per jaar beoordeeld en vastgesteld in de verordening voor dat betreffende jaar.
- 1.3 In deze begroting is het tarief voor de rioolheffing op dit moment gelijk gehouden op € 198 per aansluiting, conform het eerder vastgestelde Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP). In december 2022 wordt in uw raad een programma Klimaat, Water en RioleringsPlan aan u voorgelegd en het daarbij behorende tarief voor rioolheffing zal in december ter definitieve vaststelling aan u worden voorgelegd.
- 1.4 Om zorgvuldige invoering van diftar te waarborgen wordt pas in april 2023 gestart met het variabele tarief. De gemiddelde tarieven voor de afvalstoffenheffing voor 2023 stijgen met 12% naar € 150,- voor een eenpersoonshuishouden en € 251,- voor een meerpersoonshuishouden. Het feitelijke tarief wordt uiteindelijk bepaald door het aantal keren dat huishoudens hun container voor restafval laten ledigen.

Kosten en dekking

Op 28 juni 2022 hebben wij u een RIB gestuurd met een doorkijk van het geschatte begrotingssaldo 2023 – 2026 na ontvangst van de Meicirculaire gemeentefonds. In onderstaande tabel hebben wij deze aangevuld met de cijfers om tot voorliggende programmabegroting te komen. Op deze manier bieden wij u een transparant in- en overzicht van de financiële stappen en overwegingen tussen kaderbrief en Programmabegroting.

cijfers begroting 2023 - 2026

	2023	2024	2025	2026
1 berekening mei-circulaire 2022	26.312.544	27.033.962	27.418.888	25.307.713
2 opgenomen in begroting 2022 - 2026	23.339.144	23.256.835	23.539.082	23.744.492
3 hogere baten meicirculaire 2022	2.973.400 v	3.777.127 v	3.879.806 v	1.563.221 v
4 Taakmutaties uitgaven n.a.v. meicirculaire 2022	-45.332 N	-45.552 N	-45.698 N	-45.831 N
5 hogere baten -/- taakmutaties	2.928.068 v	3.731.575 v	3.834.108 v	1.517.390 v
6 risico vervallen suppletie i.v.m. herijking gemeentefonds	verwerkt	verwerkt	verwerkt v	-262.500 N
7 totaal saldo	2.928.068 v	3.731.575 v	3.834.108 v	1.254.890 v
8 saldo 4e turap 2022	-51.000 N	86.000 v	342.000 v	342.000 v
9 laten vervallen 12% extra OZB stijging in 2023	-491.000 N	-500.000 N	-507.000 N	-517.000 N
10 indexeringen begroting 2023 - 2026 tov de vorige begroting 2022 - 2025	-1.040.841 N	-1.070.782 N	-705.395 N	-442.229 N
11 lijst kaderbrief: noodzakelijk	-1.441.000 N	-1.494.500 N	-1.617.500 N	-1.812.000 N
12 lijst kaderbrief: systeem in- en uitdienst niet in de totaalstelling 2023	-16.000 N			
13 lijst kaderbrief: viering 100 jaar Waalre al opgenomen in 4e turap 2022	170.000 v			
14 lijst kaderbrief wensen	-230.250 N	-210.250 N	-220.250 N	-240.250 N
15 budget voor uitvoering raadsprogramma	-100.000 N	-200.000 N	-300.000 N	-300.000 N
16 storting in reserve Openbare ruimte		-500.000 N	-1.000.000 N	
17 storting in reserve Sociaal Domein	-100.000 N	-400.000 N	-500.000 N	
18 totaal saldo	-372.023 N	-557.957 N	-674.037 N	-1.714.589 N
19 dekking nadelig saldo door stijging OZB 2023 met 10%	400.000 v	409.000 v	419.000 v	430.000 v
20 dekking nadelig saldo door stijging OZB 2024 met 10%	-	455.000 v	467.000 v	478.000 v
21 dekking nadelig saldo door stijging OZB 2025 met 10%	-	-	515.000 v	528.000 v
22 dekking nadelig saldo door stijging OZB 2026 met 10%	-	-	-	583.000 v
23 saldo begroting 2023 - 2026	27.977 v	306.043 v	726.963 v	304.411 v

- In deze circulaire is een nieuwe raming opgenomen voor het jaar 2022 en verder, berekend conform de systematiek zoals deze is vastgesteld in het Coalitieakkoord Rutte IV. Voor 2022 tot en met 2025 wordt uitgegaan van de bestaande trap op-trap af systematiek. Vanaf 2026 is er alleen een loon- en prijsstijging meegenomen. Als gevolg hiervan is er voor alle jaren tot en met 2025 sprake van een jaar-op-jaar opwaartse bijstelling van de algemene uitkering. Ten opzichte van 2025 is er dus in 2026 sprake van een neerwaartse bijstelling (ravijnjaar).
- Dit zijn de bedragen die zijn opgenomen in de vorige begroting 2022 - 2025 van de gemeente Waalre op basis van de decembercirculaire 2021.
- Dit zijn de extra inkomsten voor de gemeente Waalre uit de Meicirculaire voor die jaren ten opzichte van de bedragen die zijn verwerkt in de begroting 2022 - 2025.
- Dit zijn de taakmutaties die in de Meicirculaire 2022 zijn opgenomen voor de betreffende jaren. Voor deze taken hebben wij een post aan de lastenkant van onze begroting opgenomen.
- Na aftrek van de taakmutaties zijn dit de hogere baten die we in de begroting hebben opgenomen.
- De herijking van het gemeentefonds wordt ingevoerd per 1-1-2023. Deze herijking levert in deze meicirculaire voor Waalre een groter nadeel op dan op basis van eerder verstrekte gegevens kon worden uitgegaan. De herijking (lagere uitkering voor Waalre) wordt geleidelijk ingevoerd. Voor Waalre is dat in 2023 een nadeel van € 7,50 per inwoner, in 2024 komt daar een korting van € 15,-

per inwoner bovenop en voor 2025 weer € 15,- per inwoner. Deze bedragen werken structureel door in de daaropvolgende jaren. Deze korting is verwerkt in regel 1. Voor het jaar 2026 is nog geen verdere korting van € 15,- per inwoner doorgevoerd. Er wordt nog geen uitspraak gedaan of dit nog gaat gebeuren. Wij gaan hier vanuit het voorzichtigheidsbeginsel uit van een verdere oploop van de korting van € 15,- per inwoner.

7. Na aftrek van het risico herijking voor 2026 zijn dit de hogere baten die we in de begroting hebben opgenomen.
8. De laatst bekende cijfers voor het opstellen van de begroting zijn de cijfers uit de 4e turap 2022.
9. Om de vorige begroting 2022 - 2025 meerjarig sluitend te maken is voor 2023 naast de indexering een eenmalige extra stijging van de OZB-tarieven van 12% opgenomen. Deze stijging halen we er uit.
10. In de RIB van 28 juni zijn we nog uitgegaan van een geschatte indexering van € 500.000. Na het opstellen van de begroting blijkt dat de indexering veel hoger uitvalt. Vooral stijgingen van kosten in de openbare ruimte, kosten huishoudelijke hulp en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen zorgen voor deze stijging. Voor een verdere verklaring verwijzen wij naar de verschillenverklaring bij de programma's.
11. Het totaal van de in de bijlage bij de kaderbrief genoemde noodzakelijke posten hebben we als extra kosten in de nieuwe begroting opgenomen.
12. In de bijlage bij de kaderbrief is 1 post abusievelijk niet in de telling meegenomen.
13. De kosten voor viering van het 100-jarig bestaan van de gemeente Waalre was al in de 4e turap opgenomen. Dit bedrag hoeft niet meer in deze lijst te worden opgenomen.
14. Het totaal van de in de bijlage bij de kaderbrief genoemde wensen hebben we als extra kosten in de nieuwe begroting opgenomen.
15. Voor de uitvoering van het raadsprogramma is in deze begroting extra budget toegevoegd. Voor de jaren 2023, 2024 en 2025 is jaarlijks een structureel bedrag van € 100.000 opgenomen.
16. Op termijn willen we gaan beginnen met de aanpak van de openbare ruimte in onder andere de wijken. Ter dekking van de toekomstige kosten willen we alvast een buffer vormen.
17. Voor de opvang van incidentele tegenvallers in de kosten, zoals afgelopen jaren ook is gebleken, verhogen we de reserve sociaal domein.
18. Dit is het saldo van de begroting voor OZB-verhoging.
19. -22 Het voorstel is om jaarlijks de OZB met 10% extra te verhogen om alle jaren een sluitende begroting te krijgen.
23. Dit is het saldo van de programmabegroting.

Er is sprake van een financieel sluitende begroting. De komende jaren gaan we ook benutten om de reservepositie van de gemeente verder te verbeteren.

Wij verwijzen u verder naar de Programmabegroting 2023 en de aanbestedingsbrief.

Duurzaamheid

N.v.t.

Burgerparticipatie

N.v.t.

Inclusieve samenleving

N.v.t.

Communicatie

Na toezending van de Programmabegroting 2023 aan uw Raad is deze openbaar.

Vervolgprocedure en planning

De planning voor de behandeling van de programmabegroting 2023 ziet er als volgt uit:

Dinsdag 18 oktober: Oordeelsvormende bijeenkomst met daarin het spreekrecht voor burgers, de (politieke) vragen aan het college en eventueel het aankondigen van moties en amendementen;

Dinsdag 8 november met uitloop naar donderdag 10 november: besluitvormende raadsvergadering waarin de beraadslagingen en stemmingen over de programmabegroting plaatsvinden.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

De aanbiedingsbrief vanuit het College
Programmabegroting 2023

Bijlagen ter informatie

N.v.t.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

ba

mr. drs. R.L. Franken

waarnemend burgemeester,

ba

Sj van de Goor-Geleers

dr. A.J.W. Boelhouwer